

Sørine Gotfredsens prædiken palmesøndag

Taler

Sørine Gotfredsen
Sognepræst og samfundsdebattør

Dato

29. marts 2026

Sted

Jesuskirken, Valby

Omstændigheder**Prædikentekst**

Johannesevangeliet kapitel 12, vers 1-16

- 1 På et tidspunkt befandt jeg mig i en diskussion om et land i Mellemøsten. Det er et sted, hvor kvinder undertrykkes og meget styres efter rigide religiøse dogmer, og vi blev hurtigt enige om, at en del forekom yderst nedslående. Det kan dog godt føles lige lovlig nemt at mene alt muligt om forhold i fjerne lande, man
- 5 ikke har forstand på, og pludselig hørte jeg mig selv sige: ”I virkeligheden interesserer jeg mig ikke ret meget for, hvad der sker så langt væk. Jeg har jo reelt ingen indflydelse på det.” De andre så en smule forargede på mig, da det i denne tidsalder ses som en pligt at interessere sig for nærmest ethvert andet land. Min bemærkning var muligvis også lige frisk nok, men grunder jo i en erkendelse af,
- 10 at verden simpelthen er for stor til, at jeg kan forstå den, og sagen er, at jeg nærmest hver dag længes efter at nøjes mere med at forholde mig til det, der er tæt på. Jeg længes efter at gøre min verden mindre, og i det store globale kaos koncentrere mig om det, jeg rent faktisk har indflydelse på.
- 15 Det er palmesøndag, og vi får fortalt, hvordan Jesus ankommer til Jerusalem. Her skal alt gøres op, men inden de voldsomme påskebegivenheder tager fart, møder han ved et middagsselskab både menneskets ærefrygt og menneskets hovmod. Den ydmyge Maria salver Jesu fødder med olie som et varsel om, at han snart skal dø og salves ved sin begravelse, og hun ærer ham til fulde allerede
- 20 nu. Den udspekulerede Judas, derimod, irriteres over de mange penge, der går til spilte, idet han gerne vil have fingrene i den kostbare olie, der kan sælges dyrt. Herefter begynder Jesu færd ind i byen til lidelse og død, og han ankommer ridende på et æsel, præcis som det blev profeteret. Han skulle ikke ankomme i pragt, men på mere beskeden vis, skønt hans mission er den ubetinget største,
- 25 der findes. Med den får vi ny indsigt i, hvordan man virkelig får indflydelse på sin tilværelse på jorden.

Jeg tror, at en del kender til længslen efter at få gjort verden lidt mere
30 overskuelig. I hvert fald kan vi med den netop overståede valgkamp konstatere,
at mange har det med at vende sig mod det nære, når det gælder. Længe har
samtalen kredset om Ukraine, Donald Trump, Iran, Putin og andet fra den
enorme klode, men straks valget var udskrevet, sløredes det store udsyn. Fra det
øjeblik blev der talt om rent drikkevand, grisenes vilkår og folkeskolens kvaler –
35 suppleret med den overfladiske dyrkelse af enkeltpersoner, der valg efter valg
antager nye dimensioner. Nu med højskoleophold, og man skal nok være mere
end almindeligt skarpsindig for at kunne skelne mellem ægte person og
koreograferet selvpromovering. Men nok om det. Mens nogen måske vil mene,
at det virker indskrænket, at det store udsyn forvitrer, når vi går til valg, kan det
40 opfattes ganske anderledes. For det første er det unægtelig vigtigt med rent
drikkevand og et ordentligt liv til grisene og sandelig også med forsøget på at
genoprette bare nogenlunde ro og orden i folkeskolen. Og for det andet er det
kun naturligt, at blikket rettes indad, når man lægger det næste stykke fremtid i
hænderne på de magtfulde.

45

Når vi i de seneste uger har bevæget os helt ned til grundvandet og helt ind i
grisestalden, kan det ses som tegn på længsel efter at gøre verden mere nær.
Ligesom det i mere overordnet forstand kan ses som en reaktion på den vide
horisont, der for alvor op gennem 1900-tallet etablerede sig i vestlig bevidsthed.
50 Velstanden voksede, fritid og flyrejser fyldte mere, man var i mindre grad
bundet til sit sted, og det blev nærmest en moralsk pligt at mene noget om
Vietnamkrigen og klodens generelle tilstand. John Lennon sad i dobbeltsengen i
New York og sang om fred og den verdensomspændende kærlighed, der mere og
mere blev gjort til luftig ideologi, og med Murens fald i 1989 voksede troen
55 virkelig på, at alle befolkninger i ny harmoni kunne forenes. Liberale
ungdomspolitikere skrev siden med inspiration fra den tid sådan her: ”Et frit
samfund skal have åbne grænser. Det skal ikke begrænses af national isolation,
men give plads til international mangfoldighed.” Mennesket skulle se ud over
det nære, og ønskede man at blive opfattet som nogenlunde ansvarsbevidst,
60 skulle man have en holdning til det meste. Primært at interessere sig for sit eget
sted syntes selvtilstrækkeligt og var måske ligefrem tegn på intolerance overfor
alt det, der var noget andet. Udsynet blev endeløst forpligtende.

65

Jeg tror dog, at der findes en uoverensstemmelse mellem det store forpligtende
udsyn og menneskets natur. Vi er næppe skabt til at rumme bekymring på vegne

af så meget, i hvert fald tynges mange af det, og vores opgave på jorden skal sættes i de rette proportioner. Det sker, når Jesus rider ind i Jerusalem for at fuldføre sin mission. Da Maria forinden salver ham ved måltidet, antydes det, at hans begravelse er nær, og at hans liv er én lang offerfortælling, idet han hele tiden har ofret sig for ét menneske ad gangen. Han opvækkede Lazarus fra døden, som vi hører, han helbredte dem, der bad om det, gang på gang trådte han ind i et menneskes tilværelse og gjorde det klart, at i forhold til ham rækker horisonten ikke længere end til den ene anden, der har brug for omsorg nu.

75 Jesus er med sin ankomst i byen på vej til endegyldigt at manifestere den godhed og kærlighed, som vi skylder hinanden, men har det med ofte blot at synge uforpligtende popsange om eller erklære troskab til uden helt at leve op til det. Der siges jo mange flotte ord om klimaets bedste og fred i verden, alt imens vi kan have temmelig svært ved at tage vare på de allernærmeste, dyrene og den

80 natur, der er helt tæt på. Det er som bekendt noget nemmere at være et godt menneske angående det, der befinder sig på behagelig afstand, og ofte er vi ikke kærlige og selvopofrende nok, når det gælder.

Derfor måtte Jesus ride ind i Jerusalem for at holde os fast på den opgave, der hver dag ligger lige for. Mens de mange, der modtog ham med palmegrene i hænderne, troede at han var en konge, der i politisk forstand skulle sikre velstand og lov og orden, åbenbares den anden – den åndelige – magt. Jesus blokerer udsynet til netop det politiske og globale og de store visioner, og her vil nogen sikkert mene, at jeg nu opfordrer til ikke at engagere sig i verdens

90 problemer. Og siger man ikke altid, at Jesus ofrer sig for hele verden? Jo, hans offer gives til alle, kristendommen er universel, og Grundtvig opfordrer da også i en prædiken palmesøndag enhver til at erkende, at: ”... ikke blot Jerusalems Indbyggere, men alle dødelige Mennesker paa den hele Jord havde Aarsag nok til at gaae Jesus i Møde med Jubel og Lovsang, brede deres Klæder paa Veien og

95 bedække den med Seirens Palmer...” Jesus ankommer til alle i verden, men for at ruste den enkelte én for én til at være forpligtet der, hvor man står. Det er fint at forholde sig til den store verden, hvis man kan, og det er i høj grad netop det, vi har politikere til, men kristendommens kærlighedsbud er bundet til tid og sted og det menneske, der er foran mig. Ellers mister det sin alvor. Og når jeg hører

100 om det taktiske spil i Arktis, krige nær og fjern, polarisering i USA, ja, sågar muligt liv på Mars, opstår punktet, hvor jeg bare må sige: Kære Gud, hold mig fast på mit sted og min håndgribelige verden, skån mig for at drukne i det grænseløse og befal mig at gøre det gode lige her. Jesus drog til Jerusalem for at holde os fast på det, han gør den jordiske horisont lille, men opgaven her

endeløst betydningsfuld.

Og mens den jordiske horisont bliver lille, skaber Jesus en ny åndelig horisont, en forbindelse til Himlen og dermed en helt intens fornemmelse af at være her.

110 Det, man kan kalde ”verdensfølelsen”, som vel at mærke ikke skal forstås i moderne forstand som dette som verdensborger efter Murens fald at være forpligtet på at mene noget om hele kloden. Men som en følelse af åndeligt at være til stede. Den norske forfatter Karl Ove Knausgård beskriver sin verdensfølelse sådan her: ”Når jeg ser det, er jeg pludselig der med hele mig, jeg

115 bliver opmærksom på min egen eksistens, men ikke kun det, også mit eget jeg, i et kort øjeblik fylder det mig helt (...) jeg står midt i verden.” Knausgård er erklæret ikke troende, men Grundtvig var til gengæld troende, og måske har de to trods alt noget tilfælles, idet Grundtvigs himmelflugt, som han oplevede som ung mand, hvor han følte sig løftet op fra jorden, kan minde om Knausgårds

120 erfaring. Grundtvig skriver: ”Jorden ruller bort under Mig, Jeg svæver, hvor Jeg før stod, og hæves ved egen Kraft mod det vinkende Høje.” Den ene står forankret midt i verden, den anden løftes op fra den, men begge føler sig lykkeligt bevidst om eget ”jeg”. Den salighedsfølelse fortager sig igen, men hver gang den opleves, bærer den vidne om absolut samhørighed med det skabte, og

125 med Jesu ankomst til Jerusalem bliver den mest intensive ”verdensfølelse” etableret iblandt os. Han er nemlig selv begge steder. Han er her i verden, og han er på vej til at blive løftet bort fra den, og med sin korsfæstelse og sit offer overdrog Guds søn åndeligheden til os og gav sin verdensfølelse videre til os. Al magt udspringer af ham, og når han kort før sin død blev konfronteret med

130 menneskets ondskab – med Judas’ grådighed – forstår vi, at det onde i os skal blive modsagt af hans opstandne almagt. Ligesom det onde i os en dag skal blive dømt ved den.

Jeg længes efter at gøre verden mindre og føle, at der er noget, jeg rent faktisk har

135 indflydelse på. Den længsel kan føles endnu stærkere i en epoke med endeløst udsyn til alt, hvad der sker på kloden, og palmesøndag med indtoget i Jerusalem modtager vi med Jesus en plads i verden, der hver dag er både begrænset og uendelig betydningsfuld. Fra ham modtager vi verdensfølelsen, og det betyder ikke, at hele verden er ens ansvar, men at man virkelig føler sig sat her i denne

140 verden, hvor ansvaret for det andet menneske altid er. På den måde får vi indflydelsen på vores tilværelse tilbage, hver gang vi befales at gøre det gode, og sådan kan vi være i den uoverskuelige verden. Sådan kan vi leve, indtil den dag, hvor Himlens horisont virkelig åbner sig over os. Ikke blot i et enkelt

145 salighedsglimt, men i evighed. Jesus red ind i Jerusalem for at dø og opstå, så vi kan leve i troen på, at den dag virkelig kommer. Amen.

Kilde

Manuskript er taget fra soerine.dk. Med tilladelse fra udgiver

150

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Anden tekstrække, Palmesøndag, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

155

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/sorine-gotfredsens-praediken-palmesondag>

160

165

170

175

180